

Valtuustoaloite

Käyttämättömien vastaanottoaikojen määrän vähentäminen

Pirkanmaan hyvinvointialueella jää vuosittain vähintään 12 500 vastaanottoaika käyttämättä siksi, ettei asiakas tule paikalle. Luku perustuu käyttämättä jääneistä palveluista lähetettyihin laskuihin (Yle 3.6.2025, Aamulehti 5.12.2025). Käyttämättömien palvelujen sakkomaksua ei laskuteta alle 18-vuotiailta eikä sitä tule lain mukaan periä tilanteissa, joissa käyttämättä jääneen palvelun maksun periminen olisi kohtuutonta.

Vastaanottoaikojen kustannukset vaihtelevat, mutta jos pohjana käyttää Terveystieteiden ja hyvinvointilaitoksen 20-minuutin lääkärin vastaanoton keskekustannusta 126 euroa (2023), kulut käyttämättä jääneistä vastaanottoajoista ovat vähintään 1,6 miljoonaa euroa, josta alle puolet katetaan käyttämättömän palvelun sakkomaksuilla. Työaikana, 20 minuutin vastaanottoajalla laskettuna, käyttämättömiin aikoihin kuluu vähintään kaksi ja puoli henkilötyövuotta.

Syitä varatun ajan käyttämättä jättämiseen ei ole selvitetty. Ylen jutun (4.6.2025) mukaan syitä varatun ajan käyttämättömyyteen on useita: Asiakas ei ole saanut tietoa ajanvarauksesta, muistutusta ajanvarauksesta ei ole tullut, varattua aikaa ei ole voinut siirtää eikä perua, tai ajan käyttämättä jättämiseen on johtanut sairastuminen tai tapaturma, motivaation puute tai unohdus.

Esitämme, että Pirkanmaan hyvinvointialue selvittää, miten paljon varattuja aikoja jää käyttämättä, minkä syiden vuoksi asiakkaat jättävät tulematta varattuun palveluun ja millaisin perustein käyttämättömästä palvelusta peritään maksu. Selvitysten perusteella hyvinvointialue kehittää toimenpiteitä, esimerkiksi varatusta ajasta muistuttamista ja varatun ajan joustavaa siirtämistä, joilla käyttämättömien varattujen vastaanottoaikojen määrää voidaan vähentää.

Tampere 8.12.2025

Sinikka Torkkola